

HTAT SCE 2026

મુખ્ય શિક્ષક (વર્ગ-૩) પદે બઢતી માટેની વિશેષ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા

સંપૂર્ણ વિસ્તૃત સંદર્ભગ્રંથ

ભાગ-I: સામાન્ય અભ્યાસક્રમ • ભાગ-II: સંબંધિત વિષયો

પરીક્ષા માળખું	પ્રશ્નો / ગુણ	સમય
ભાગ-I: સામાન્ય અભ્યાસક્રમ	50 / 50	45 મિનિટ
ભાગ-II: સંબંધિત વિષયો	100 / 100	90 મિનિટ
એક જ લેખિત પરીક્ષા	કુલ 150 ગુણ	બહુવિકલ્પી પ્રશ્નો

આવૃત્તિ: ઓગસ્ટ 2026

સંપૂર્ણ અભ્યાસક્રમ આધારિત મુખ્ય અનુક્રમણિકા — ભાગ-Iના ૬ અને ભાગ-IIના ૧૮ સત્તાવાર મુદ્દા

ભાગ-I: સામાન્ય અભ્યાસક્રમ

ક્રમ	વિષય	પૃષ્ઠ
1	ભારતનું ભૂગોળ - ભૌતિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધનો અને વસ્તી પ્રશ્નો; ગુજરાતના વિશેષ સંદર્ભ સાથે.	3
2	ભારતનો ઇતિહાસ - ગુજરાતના વિશેષ સંદર્ભ સાથે.	17
3	સામાન્ય માનસિક ક્ષમતા કસોટી.	46
4	મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો; રાજ્યની નીતિના માર્ગદર્શક તત્ત્વો.	67
5	સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ અને માહિતી તથા સંચાર તકનીક.	89
6	પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્ત્વની વર્તમાન ઘટનાઓ.	106

ભાગ-II: સંબંધિત વિષયો

ક્રમ	વિષય	પૃષ્ઠ
1	ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, 1947.	133
2	મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયમો, 1949.	143
3	બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણનો અધિકાર અધિનિયમ, 2009.	157
4	બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણનો અધિકાર નિયમો, 2012.	166
5	ભારતમાં શિક્ષણ નીતિઓ અને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-2020.	174
6	શિક્ષણ ક્ષેત્રે કાર્યરત રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓની રચના અને કાર્યો (NCERT, NUPA/NIEPA, NCTE, CBSE).	184
7	કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની પ્રાથમિક શિક્ષણ સંબંધિત વિવિધ યોજનાઓ.	193
8	વહીવટી વ્યવસ્થાપન — શિક્ષણકૌશલ્ય, શિક્ષણમાં તકનીકનો ઉપયોગ અને નવતરતા લાવવાની ક્ષમતા; મુખ્ય શિક્ષકનું માનસિક સ્વાસ્થ્ય તથા નવીન પદ્ધતિઓનું જ્ઞાન અને અમલીકરણ; ક્રિયાત્મક સંશોધન, શાશ્વત અને સર્વમાન્ય મૂલ્યો, શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ અને સંબંધિત બાબતો, શાળા નેતૃત્વ; શાળા વ્યવસ્થાપનના મૂળ સિદ્ધાંતો, વ્યવસ્થાપકીય કાર્યો અને ફરજો, પ્રેરણા, માહિતીનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન તથા નેતૃત્વના ગુણો.	203
9	ગુજરાત પંચાયત સેવા (શિસ્ત અને અપીલ) નિયમો, 1997 તથા ગુજરાત પંચાયતો (આચરણ) નિયમો, 1998.	215
10	ગુજરાત મુલકી સેવા (રજા) નિયમો, 2002.	228
11	શિક્ષણ ક્ષેત્રની વિવિધ સમિતિઓ અને આયોગોની ભલામણો.	240
12	શિક્ષણ સંબંધિત બંધારણીય જોગવાઈઓ તથા શિક્ષણ વિભાગના પ્રવર્તમાન નિયમો.	251
13	આ ક્ષેત્રોને લગતા વર્તમાન પ્રવાહો, તાજેતરની નવીનતાઓ અને શિક્ષણશાસ્ત્ર.	258
14	માહિતીનો અધિકાર અધિનિયમ, 2005.	273
15	શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા જાહેર કરાયેલા ઠરાવો, જાહેરનામાં અને નીતિઓ.	279
16	શાળા સલામતી નીતિ.	287
17	બાળકોને લૈંગિક ગુનાઓથી રક્ષણ અધિનિયમ, 2012 તથા કિશોર ન્યાય (બાળકોની સંભાળ અને રક્ષણ) અધિનિયમ, 2015.	292
18	પ્રાથમિક શાળામાં મુખ્ય શિક્ષકની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ.	305